

TN-information

Utfärdat 2021-01-14

Diarienummer 7440/20

Handläggare

Joachim Karlgren/Trafikkontoret/GBGStad

Telefon: 031-368 2398

E-post: joachim.karlgrén@trafikkontoret.goteborg.se

Information om trafikkontorets remissvar på Trafikverkets åtgärdsvalsstudie E6 genom centrala Göteborg och Mölndal

För trafiknämndens information vill trafikkontoret redovisa det remissvar på åtgärdsvalsstudie för E6 genom centrala Göteborg och Mölndal som skickades till Trafikverket den 22e december 2020.

Bakgrund

En åtgärdsvalsstudie (ÅVS) är Trafikverkets sätt att identifiera åtgärder som kan vara aktuella att genomföra för att nå de transportpolitiska målen. För att kunna lyfta investeringsåtgärder till nationell och regional plan behöver de föreslagna investeringsåtgärderna föregått av en ÅVS enligt fyrstegsprincipen. De fyra stegen i fyrstegsprincipen är

1. Tänk om (överväga åtgärder som kan påverka behovet av transporter och resor samt valet av transportsätt),
2. Optimera (åtgärder som medför ett mer effektivt utnyttjande av den befintliga infrastrukturen),
3. Bygg om (innebär begränsade ombyggnationer, såsom breddning, trimningsåtgärder, m m),
4. Bygg nytt (genomförs om behovet inte kan tillgodoses i de tre tidigare stegen, och det innebär nyinvesteringar och/eller större ombyggnadsåtgärder).

Arbetet med ÅVS E6 påbörjades tidigt 2019 med deltagande från Göteborgs Stad trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret, Mölndals Stad samt GR. Sedvanliga workshops och arbetsmöten hölls huvudsakligen under 2019. Under första halvan av 2020 slutförde Trafikverket med konsulter arbetet samt hade avstämningar med Göteborgs Stad avseende bland annat en större åtgärd i Kallebäcksmotet.

Ett första utkast av rapporten kommunicerades 2020-08-05 med önskan att trafikkontoret och stadsbyggnadskontoret skulle läsa igenom och kommentera inom de närmaste veckorna för att kunna göra ett bredare utskick senare. Inga synpunkter lämnades i detta skede. 2020-09-29 skickade Trafikverket en något bearbetad rapport på remiss, med svarsdatum 2020-11-02. Göteborgs Stads stadsledningskontor översände remissen ”till Trafiknämnden för besvarande direkt till Trafikverket efter hörande med Stadsbyggnadskontoret, Fastighetskontoret och eventuellt övriga berörda.” Efter begäran om förlängd

svarstid skickades Göteborgs Stads svar, författat av trafikkontoret som stämt av det med stadsbyggnadskontoret och fastighetskontoret, till Trafikverket 2020-12-22. E-post med tidiga synpunkter på en särskild åtgärd i Kallebäcksmotet skickades, enligt Trafikverkets önskemål, redan 2020-11-05 efter en mindre workshop med deltagare från trafikkontoret, stadsbyggnadskontoret och fastighetskontoret. Detta brev redovisas i sin helhet i remissvaret.

Missivet till remissutgåvan av ÅVS E6 säger att ”Trafikverket vill med denna remiss säkerställa att dokumentet håller rätt nivå i relation till de förväntningar som respektive organisation gett uttryck för under studiens gång. Vi vill också ge möjlighet för involverade parter att komma med inspel och ge synpunkter på framtaget underlag och rapport.”

Trafikkontorets remissvar

Allmänt

Trafikkontoret menar att rapporten är välskriven och ger ett djupt kunskapsunderlag avseende förväntad trafiksituation längs E6 de närmaste åren. Som ett underlag för att väga olika trimningsåtgärder mot varandra bör rapporten fungera utmärkt.

Åtgärdsvalet

Dock innehåller åtgärdsvalsstudien inget egentligt åtgärdsval, eftersom förutsättningarna redan vid projektstart beskrevs enligt följande: ”En avgörande anledning till att denna ÅVS spelats in är den befarade bristen på tillgänglighet längs sträckan. Detta har i sin tur lett till att de lösningar som studerats och åtgärder som tagits fram är inriktade på att öka vägens kapacitet vilket har detta inneburit ett fokus på optimering, trimning och viss nybyggnation, dvs. steg två, tre och fyra enligt fyrstegsprincipen” (se sid 15 i åtgärdsvalsstudiens huvudrapport). Redan i detta skede bestäms således att ÅVS E6 i första hand handlar om att hantera effekter av ett ökat trafikflöde på E6. Åtgärder för att eliminera trafikökningen eller minska trafiken är således inte aktuella. Med detta följer att mycket få åtgärder i fyrstegsprincipens steg 1 diskuteras i ÅVS-rapporten och det tas inte heller något helhetsgrepp kring huvudproblemet – att det går en nationellt och internationellt mycket viktig och högt trafikerad motorväg rakt igenom ett tätortsområde.

Trafikkontoret konstaterar att själva åtgärdsvalet således inte fullt ut följer vare sig fyrstegsprincipen eller den metodik som finns för åtgärdsvalsstudier.

Trafikverkets basprognos - hållbarhetsscenariot

I ÅVS E6 är det Trafikverkets basprognos och inte det av Göteborgs Stad och Trafikverket gemensamt framtagna hållbarhetsscenariot som använts för bedömning av framtida transportefterfrågan. I den överenskommelse som träffats mellan Göteborgs Stad och Trafikverket (den så kallade direktörsöverenskommelsen från augusti 2018, dnr 1802/20) framgår tydligt att vi i tidiga skeden ska arbeta med olika trafikprognoser och känslighetsanalyser, utifrån respektive aktörs uppdrag. Det hade varit av intresse att studera hur styrande åtgärder kan påverka biltrafikframkomligheten på E6 samt behovet av att nyttja densamma. I avsnitt 6.1 i ÅVS E6 diskuteras detta: ”De åtgärder som föreslås i ÅVS E6 genom centrala Göteborg och Mölndal vilar på en traditionell syn på framkomlighet och tillgänglighet till statlig infrastruktur. Enligt dessa principer utgör trafikverkets basprognos den mest sannolika utvecklingen av trafiken och därmed det framtida läge som studien har att ta ställning till.”

Här kan konstateras att Göteborgs Stad inte delar Trafikverkets syn på att basprognosen är den mest sannolika utvecklingen av trafiken.

Åtgärdsförslagets karaktär

Att endast Trafikverkets basprognos har använts som underlag avspeglas i de åtgärdsförslag som förs fram, vilka alla utgår från att trafiken kommer att öka och att kapaciteten därför också behöver öka. Kanske på grund av detta saknas en diskussion om vilka styrande åtgärder (steg 1-åtgärder) som krävs för att minska efterfrågan på bilresor i detta område. Utöver ovan redovisade avsaknad av alternativt scenario för trafikutveckling saknas också en generell diskussion om olika vägval när det gäller E6ans framtida funktion, exempelvis i vilken mån den kan bli ett attraktivt kollektivtrafikstråk, i vilken mån tung trafik kan välja andra vägar o s v.

Som en följd av ovan beskrivna är det således få presenterade lösningar i åtgärdsvalsstudien som direkt berör stadens väghållarskap, utan merparten ligger på det statliga vägnätet. Här konstateras också att rapporteringen av dessa åtgärder är mycket omfattande med detaljerade simuleringar som grund, vilket är positivt. Trafikkontoret konstaterar dock att om indata i simuleringar är baserade på en prognos som senare visar sig inte slå in, så är det risk att efterföljande analyser leder till mindre lämpliga åtgärder.

Föreslagna åtgärder

En lång rad åtgärder på det statliga vägnätet på och i anslutning till E6 föreslås och i princip varje trafikplats längs sträckan berörs. Här är viktigt att poängtera att merparten av åtgärderna kräver djupare analyser, utredning och samråd med Göteborgs Stad innan de kan implementeras. I några fall handlar det om tillskapande av fler körfält på ungefär samma asfaltyta (från Kallebäcksmotet till Örgrytemotet och från Ullevimotet mot Olskroksmotet och vidare mot E20). Även ITS-lösningar för att effektivisera nyttjandet av körfälten diskuteras vilket Trafikkontoret ser mycket positivt på.

En större åtgärd föreslås för att lösa den ansträngda situationen vid Kallebäcksmotet så att en ny anslutning från väg 40 västerut mot E6 söderut skapas. Detta blir komplicerat och kräver en ny vägsträckning i en sorts kringla genom berget (antingen som tunnel eller skärning, där Göteborgs Stad föredrar det dyrare tunnelalternativet) mellan E6 och Sankt Sigfridsgatan, samt att E6 i norrgående riktning på denna plats flyttas något österut. Göteborgs Stad genom trafikkontoret har ställt sig försiktigt positivt till att gå vidare med åtgärden "Kringlan" och några av övriga föreslagna, utifrån vad vi vet och kan se nu.

Bilagor

Trafikkontorets remissvar, översänt 2020-12-22.

Trafikverkets åtgärdsvalsstudie för E6 genom centrala Göteborg och Mölndal inklusive missiv och bilagor.

Jenny Adler

Kristina Lindfors

Avdelningschef Samhälle

Trafikdirektör